

Ársreikningur 2024

Akraneskaupstaður

Byggðasafnið í Görðum

Efnisyfirlit

	Bls.
Áritun endurskoðenda	3-4
Skýrsla og áritun stjórnar	5
Rekstrarreikningur	7
Efnahagsreikningur	8-9
Sjóðstreymi	10
Skýringar	11-15
Rekstur deilda	16

Áritun óháðs endurskoðanda

Til stjórnar Byggðasafnsins í Görðum.

Áritun um endurskoðun ársreikningsins

Álit

Við höfum endurskoðað ársreikning Byggðasafnsins í Görðum fyrir árið 2024. Ársreikningurinn greinist í rekstrarreikning, efnahagsreikning, sjóðstreymisýfirlit, upplýsingar um mikilvægar reikningsskilaaðferðir og aðrar skýringar.

Það er álit okkar að ársreikningurinn gefi glögga mynd af fjárhagsstöðu safnsins 31. desember 2024, afkomu þess og breytingu á handbæru fé á árinu 2024, í samræmi við lög um ársreikninga og sveitarstjórnarlög.

Grundvöllur álits

Við endurskoðum í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla. Ábyrgð okkar samkvæmt stöðlunum er lýst frekar í kaflanum *Ábyrgð endurskoðanda á endurskoðun ársreikningsins* í árituninni. Við erum óháð safninu í samræmi við siðareglur fyrir endurskoðendur á Íslandi og höfum uppfyllt aðrar siðferðisskyldur okkar í samræmi við þær reglur. Við teljum að við höfum aflað nægilegra og viðeigandi endurskoðunargagna til að byggja álit okkar á.

Ábyrgð stjórnar og forstöðumanns á ársreikningnum

Stjórn og forstöðumaður eru ábyrg fyrir gerð og glöggri framsetningu ársreikningsins í samræmi við lög um ársreikninga og sveitarstjórnarlög og fyrir því innra eftirliti sem þau telja nauðsynlegt til að gera þeim kleift að setja fram ársreikning sem er án verulegra annmarka, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka.

Við gerð ársreikningsins ber stjórn og forstöðumanni að leggja mat á rekstrarhæfi safnsins og upplýsa, eftir því sem við á, um þætti er varða rekstrarhæfi og miða grundvöll reikningsskilanna við áframhaldandi rekstrarhæfi, nema það sé ekki lengur til staðar.

Stjórn og forstöðumaður skulu hafa eftirlit með gerð og framsetningu ársreikningsins.

Ábyrgð endurskoðanda á endurskoðun ársreikningsins

Markmið okkar eru að öðlast hæfilega vissu um að ársreikningurinn í heild sé án verulegra annmarka, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka, og að gefa út áritun endurskoðanda sem inniheldur álit okkar. Í hæfilegri vissu felst áreiðanleiki en ekki trygging fyrir því að endurskoðun í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla muni alltaf leiða í ljós verulega annmarka, ef þeir eru fyrir hendi. Annmarkar geta komið fram vegna sviksemi eða mistaka og eru taldir verulegir ef þeir einir og sér eða samanlagt gætu haft áhrif á efnahagslegar ákvarðanir sem notendur ársreikningsins taka á grundvelli hans.

Við endurskoðun í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla beitum við ávallt faglegri dómgreind og viðhöfum faglega gagnrýni. Að auki:

- Greinum við og metum hættu á verulegri skekkju í ársreikningnum, hvort sem er vegna mistaka eða sviksemi, skipuleggjum og framkvæmum endurskoðunaraðgerðir til að bregðast við þeirri hættu og öflum endurskoðunargagna sem eru nægjanleg og viðeigandi til að byggja álit okkar á. Hættan á að uppgötva ekki verulega skekkju vegna sviksemi er meiri en að uppgötva ekki skekkju vegna mistaka, þar sem sviksemi getur falið í sér samsæri, fölsun, að einhverju sé viljandi sleppt, villandi framsetningu eða að farið sé fram hjá innra eftirliti.
- Öflum við skilnings á innra eftirliti, sem varðar endurskoðunina, til að skipuleggja viðeigandi endurskoðunaraðgerðir, en ekki til að veita álit á virkni innra eftirlits safnsins.
- Metum við hvort reikningsskilaaðferðir og reikningshaldslegt mat stjórnenda og tengdar skýringar séu viðeigandi.
- Ályktum við um hvort notkun stjórnar og forstöðumanns á forsendu reikningsskilanna um rekstrarhæfi sé viðeigandi og metum á grundvelli endurskoðunarinnar hvort aðstæður séu til staðar sem gætu valdið verulegum vafa um áframhaldandi rekstrarhæfi safnsins. Ef við teljum að verulegur vafi leiki á rekstrarhæfi, ber okkur að vekja sérstaka athygli á viðeigandi skýringum ársreikningsins í áritun okkar, eða ef slíkar skýringar eru ófullnægjandi, að víkja frá fyrirvaralausri áritun. Niðurstaða okkar byggir á endurskoðunargögnum sem aflað er fram að dagsetningu áritunar okkar. Engu að síður geta atburðir eða aðstæður í framtíðinni haft neikvæð áhrif á rekstrarhæfi safnsins.

Bygðasafnið í Görðum

Áritun óháðs endurskoðanda, frh.:

- Metum við framsetningu, uppbyggingu og innihald ársreikningsins í heild, að meðtöldum skýringum, og hvort ársreikningurinn gefi glögga mynd af undirliggjandi viðskiptum og atburðum.
- Öflum við nægilegra og viðeigandi endurskoðunargagna um fjárhagsleg málefni safnsins til að geta gefið álit á ársreikningnum. Við erum ábyrg fyrir skipulagi, eftirliti og framkvæmd endurskoðunar safnsins og berum óskipta ábyrgð á áritun okkar.

Við upplýsum stjórn meðal annars um áætlað umfang og tímasetningar endurskoðunarinnar og veruleg atriði sem upp kunna að koma í endurskoðun okkar, þar á meðal verulega annmarka á innra eftirliti.

Staðfesting vegna annarra ákvæða laga

Í samræmi við ákvæði 2. mgr. 104. gr. laga nr. 3/2006 um ársreikninga staðfestum við samkvæmt okkar bestu vitund að í skýrslu stjórnar og framkvæmdastjóra, sem fylgir ársreikningi þessum, eru veittar þær upplýsingar sem þar ber að veita í samræmi við lög um ársreikninga og koma ekki fram í skýringum.

Maí 2025.

Endurskoðun VSK ehf.

Svavar Stefánsson, löggiltur endurskoðandi

Ársreikningur Bygðasafnsins í Görðum fyrir árið 2024 er rafrænt undirritaður af endurskoðanda.

Skýrsla og áritun stjórnar

Hlutverk Byggðasafnsins í Görðum er að safna, skrásetja, varðveita, forverja og rannsaka minjar um menningarsögu þjóðarinnar og kynna þær almenningi.

Ársreikningur safnsins er gerður í samræmi við sveitarstjórnarlög, lög um ársreikninga, reglugerð um bókhald, fjárhagsáætlanir og ársreikninga sveitarfélaga.

Rekstrartekjur safnsins á árinu námu 82,6 millj. kr., en þar af námu rekstrarframlög eigenda um 72,0 millj. kr. Neikvæð rekstrarafkoma ársins nam 62 þús. kr. Samkvæmt efnahagsreikningi námu eignir safnsins í árslok 76,7 millj. kr. og heildarskuldir 4 millj. kr. Eigið fé í lok ársins nam 72,7 millj. kr.

Byggðasafnið í Görðum er sameignarfyrirtæki og greinast eignarhlutar þannig í árslok:

Akraneskaupstaður	90%
Hvalfjarðarsveit.....	10%

Samkvæmt bestu vitneskju er það álit okkar að ársreikningurinn gefi glögga mynd af rekstrarafkomu safnsins á árinu 2024, eignum, skuldum og fjárhagsstöðu þess 31. desember 2024 og breytingu á handbæru fé á árinu 2024.

Stjórn Byggðasafnsins í Görðum hefur í dag rætt ársreikning safnsins fyrir árið 2024 og staðfestir hann með undirritun sinni. Stjórnin leggur til við sveitarstjórnir eignaraðila að samþykka ársreikninginn.

Akranesi, apríl 2025.

Í stjórn:

Forstöðumaður:

Rekstrarreikningur ársins 2024

	Skýr.	2024	2024 Áætlun	2023
Rekstrartekjur:				
Þjónustutekjur		2.173	1.400	2.101
Rekstrarframlög eigenda	11	72.000	70.000	71.100
Eignaleiga		160	280	285
Aðrir styrkir og framlög		8.262	40	5.300
	3,5	<u>82.595</u>	<u>71.720</u>	<u>78.786</u>
Rekstrargjöld:				
Laun og launatengd gjöld	4	45.086	41.385	39.733
Vöru- og efnisnotkun		1.862	2.460	2.236
Annar rekstrarkostnaður		<u>33.237</u>	<u>23.896</u>	<u>32.129</u>
	5	80.185	67.741	74.098
Afskriftir	8	2.532	2.532	5.243
	3	<u>82.717</u>	<u>70.273</u>	<u>79.341</u>
Rekstarafkoma fyrir fjármagnsliði, (neikvæð) jákvæð		(122)	1.447	(555)
Fjármagnsliðir:				
Vaxtatekjur		185		359
Vaxtagjöld		(125)	(289)	(215)
	6	<u>60</u>	<u>(289)</u>	<u>144</u>
Rekstrarniðurstaða, (neikvæð), jákvæð	1-3,12	<u>(62)</u>	<u>1.158</u>	<u>(411)</u>

Efnahagsreikningur

Eignir:

	Skýr.	31.12.2024	31.12.2023
Aðrar eignir:			
Fasteignir, safnamunir	7	17.841	17.841
Aðrar eignir		17.841	17.841
Fastafjármunir:			
Varanlegir rekstrarfjármunir:			
Húseignir		53.819	55.871
Lóðaf framkvæmdir		1.123	1.123
Búnaður og innréttingar		712	1.192
Fastafjármunir	3,8	55.654	58.186
Veltufjármunir:			
Birgðir	3	96	228
Skammtímakröfur:			
Óinnheimtar tekjur		200	52
Hvalfjarðarsveit rekstarframlag	11	583	683
Viðskiptakrafa Akraneskaupstaður		1.856	
		2.639	735
Handbært fé:			
Sjóður		22	8
Bankainnstæður		491	6.397
	3	513	6.405
Veltufjármunir		3.248	7.368
Eignir utan efnahagsreiknings:			
Lausafjármunir	9		
Eignir samtals	2	76.744	83.395

31. desember 2024

Eigið fé og skuldir:

	Skýr.	31.12.2024	31.12.2023
Eigið fé:			
Eigið fé	10	<u>72.689</u>	<u>72.750</u>
Skammtímaskuldir:			
Viðskiptaskuld, Akraneskaupstaður	11		5.431
Fyrirfram innleystar tekjur			2.500
Aðrar skammtímaskuldir		<u>4.055</u>	<u>2.714</u>
		<u>4.055</u>	<u>10.645</u>
Skuldir og skuldbindingar samtals		<u>4.055</u>	<u>10.645</u>

Eigið fé og skuldir samtals	2	<u>76.744</u>	<u>83.395</u>
------------------------------------	----------	----------------------	----------------------

Sjóðstreymi árið 2024

	Skýr.	2024	2024 Áætlun	2023
Rekstrarhreyfingar:				
Rekstrarafkoma ársins, (neikvæð), jákvæð		(62)	1.158	(411)
Liðir sem hafa ekki áhrif á fjárstreymi:				
Reiknaðar afskriftir		2.531	2.532	5.242
Veltufé frá rekstri		<u>2.469</u>	<u>3.690</u>	<u>4.831</u>
Breytingar á skammtímalíðum:				
Birgðir, lækkun (hækkun)		132		(79)
Skammtímakröfur, (hækkun)		(48)		(705)
Skammtímaskuldir, (lækkun)		(1.159)		(1.150)
Breyting á rekstartengdum eignum og skuldum		<u>(1.075)</u>	<u>0</u>	<u>(1.934)</u>
Handbært fé (til rekstar) frá rekstri		<u>1.394</u>	<u>3.690</u>	<u>2.897</u>
Fjármögnunarhreyfingar:				
Aðalsjóður Akraneskaupstaðar, breyting		<u>(7.287)</u>		<u>3.199</u>
(Lækkun) Hækkun á handbæru fé		(5.893)	3.690	6.096
Handbært fé í ársbyrjun		6.405	6.405	309
Handbært fé í árslok		<u>513</u>	<u>10.095</u>	<u>6.405</u>

Skýringar

Starfsemin:

1. Byggðasafnið í Görðum er sameignarfyrtæki Akraneskaupstaðar og Hvalfjarðarsveitar. Hlutverk safnsins er að safna, skrásetja, varðveita, forverja og rannsaka minjar um menningarsögu þjóðarinnar og kynna þær almenningi. Akraneskaupstaður annast rekstur safnsins.

Grundvöllur reikningsskilanna:

2. Ársreikningurinn er gerður samkvæmt kostnaðarverðsreglu og í samræmi við sveitarstjórnarlög, lög um ársreikninga nr. 3/2006, reglugerð um bókhald, fjárhagsáætlunir og ársreikninga sveitarfélaga nr. 1212/2015. Ársreikningurinn byggir í meginatriðum á sömu reikningsskilaaðferðum og árið áður.

Mikilvægar reikningsskilaaðferðir:

3. Reikningsskilaaðferðum sem settar eru fram hér á eftir hefur verið beitt með samræmdum hætti á þeim tímabilum sem birt eru í ársreikningnum, nema annað sé tekið fram.

Innlausn tekna

- a. Tekjur af veittri þjónustu eru færðar í rekstrarreikning í samræmi við þá þjónustu sem veitt hefur verið til uppgjörsdags. Styrkir og framlög eru færð samkvæmt fjárhagsáætlunum sveitarfélaganna sem standa að rekstri safnsins og samkvæmt fjárlögum ríkisins.

Áfallnar vaxtatekjur eru færðar til tekna í samræmi við höfuðstól og skilmála vaxtaberandi krafna.

Færsla gjalda

- b. Útgjöld eru færð í ársreikninginn á því tímabili sem til þeirra er stofnað og kröfuréttur seljanda hefur myndast.

Verðlags- og gengisviðmið

- c. Eignir og skuldir, sem bundnar eru verðlagsvísitölu eða gengi erlendra gjaldmiðla eru færðar í ársreikninginn miðað við verðlag eða gengi í árslok. Verðlagsbreytingar og gengismunur sem myndast eru færð í rekstrarreikning.

Varanlegir rekstrarfjármunir

- d. Varanlegir rekstrarfjármunir eru færðir til eignar á kostnaðarverði að frádregnum afskriftum. Afskriftir eru reiknaðar sem fastur hundraðshluti miðað við áætlaðan nýtingartíma rekstrarfjármuna, þar til niðurlags-verði er náð. Áætlaður nýtingartími greinist þannig:

Safnahús	50 ár
Safnaskáli	25 ár
Aðrir liðir	7-16 ár

Birgðir

- e. Vörubirgðir eru metnar til eignar á kostnaðarverði.

Skammtíma kröfur

- f. Óinnheimtar tekjur eru færðar á nafnverði.

Handbært fé

- g. Sjóður, bankainnstæður og greiðslutryggðar viðskiptakröfur innan 90 daga teljast til handbærs fjár.

Skýringar, frh.:

Fjárhagsáætlun og sundurliðanir ársreiknings

- h. Fjárhagsáætlun safnsins fyrir árið 2024 er hluti ársreikningins og er birt í rekstrarreikningi, sjóðstreymisyfirliti og skýringum. Um er að ræða fjárhagsáætlun með viðaukum sem bæjarstjórn hefur samþykkt. Gerð er grein fyrir upphaflega samþykkttri fjárhagsáætlun, samþykktum viðaukum og fjárhagsáætlun með viðaukum í skýringu nr. 12.

Skýringar, frh.:

Launagjöld:

4. Launagjöld greinast þannig:

	2024	Áætlun 2024	2023
Föst laun	27.654	25.708	23.742
Yfirvinna	8.957	7.671	8.146
Launatengd gjöld	8.475	8.006	7.845
	<u>45.086</u>	<u>41.385</u>	<u>39.733</u>
Ársverk	3,8		3,3

Rekstrargjöld:

5. Tegundir rekstrargjalda safnsins eru birtar í deildaryfirliti hér að aftan.

Fjármagnsliðir:

6. Fjármunatekjur og (fjármagnsgjöld) greinast þannig:

Fjármunatekjur

Vaxtatekjur	185	0	359
-------------------	-----	---	-----

Fjármagnsgjöld

Vaxtagjöld		50	
Vaxtagjöld (tekjur) eigin fyrirtækja	84	239	136
Fjármagnstekjuskattur	41		79
	<u>125</u>	<u>289</u>	<u>215</u>
Fjármagnsliðir samtals	60	(289)	144

Aðrar eignir:

7. Samkvæmt reikningsskilaaðferð sveitarfélaga fyrir ársbyrjun 2002 voru fasteignir sem eru safnamunir eignfærðar á fasteignamat í árslok 2001. Um er að ræða sex fasteignir sem varðveittar eru á lóð safnsins.

Varanlegir rekstrarfjármunir:

8. Varanlegir rekstrarfjármunir greinast þannig:

	Húseignir	Lóða- framkvæmdir	Búnaður og innréttingar	Samtals
Heildarverð í ársbyrjun	209.079	11.236	11.911	232.227
Afskrifað í ársbyrjun	(153.209)	(10.113)	(10.719)	(174.041)
Bókfært verð í ársbyrjun	55.870	1.123	1.192	58.186
Afskrifað á árinu	(2.052)		(480)	(2.532)
Bókfært verð í árslok	<u>53.818</u>	<u>1.123</u>	<u>712</u>	<u>55.654</u>
Heildarverð samtals	209.079	11.236	11.911	232.226
Afskrifað samtals	(155.260)	(10.113)	(11.199)	(176.572)
Bókfært verð í árslok	<u>53.819</u>	<u>1.123</u>	<u>712</u>	<u>55.654</u>
Afskriftarhlutföll	2-8%	8%	15%	
Vátryggingarmat	533.932			
Fasteignamat	190.700			

Skýringar, frh.:

Eignir utan efnahagsreiknings:

9. Samkvæmt reikningsskilaaðferð sveitarfélaga síðastliðin ár hafa tilteknað eignir safnsins verið gjaldfærðar og eru því ekki færðar sem eign í efnahagsreikningi. Hér er einkum um að ræða lausafjármuni, safnamuni og búnað í eigu safnsins sem keypt var fyrir ársbyrjun 2002 og gjaldfært í ársreikningi þegar kaupin áttu sér stað. Vátryggingarmat þessara eigna í árslok greinist þannig:

Fasteignir, safnamunir	256.900
Kúttir Sigurfari	11.727
Aðrir lausafjármunir	252.131
	<u>520.758</u>

Eigið fé:

10. Yfirlit um eiginfjárreikninga greinist þannig:

	31.12.2024	31.12.2023
Eigið fé í ársbyrjun	72.751	73.161
Rekstrarniðurstaða ársins, (neikvæð)	(62)	(411)
	<u>72.689</u>	<u>72.750</u>

Viðskipti við tengda aðila:

11. Eigendur safnsins greiddu á árinu 70 millj. kr. í rekstrarframlög til þess. Viðskipti við eignaraðila safnsins og staða viðskiptareikninga í árslok greinast þannig:

	Tekjur	Gjöld	Vaxta- gjöld	Viðskipta kröfur (skuld)
Akraneskaupstaður 90% eigandi	64.800	6.949	84	(1.856)
Hvalfjarðarsveit 10% eigandi	7.200			583
	<u>72.000</u>	<u>6.949</u>	<u>84</u>	<u>(1.273)</u>

Skýringar, frh.:

12. Samanburður rekstraráætlana:

Í neðangreindu yfirliti er gerð grein fyrir rekstraráætlun fyrir árið 2024 samkvæmt upphaflega samþykktri fjárhagsáætlun byggðasafnsins, samþykktum viðaukum og fjárhagsáætlun með viðaukum. Fjárhagsáætlun með viðaukum er birt í rekstrarreikningi og öðrum skýringum ársreikningsins til samanburðar við rauntölur ársins.

	Upphafleg fjárhags- áætlun	Viðaukar fjárhags- áætlun	Fjárhags- áætlun með viðaukum
Rekstrarhreyfingar:			
Rekstrarniðurstaða, neikvæð	3.061	(1.903)	1.158
Rekstrarliðir sem hafa ekki áhrif á fjárstreymi: Afskriftir	2.532		2.532
Veltufé frá rekstri	5.593	(1.903)	3.690
Hækkun á handbæru fé	5.593	(1.903)	3.690
Handbært fé íársbyrjun	6.405		6.405
Handbært fé í árslok	11.998	(1.903)	10.095

Rekstur deilda árið 2024

	Yfirstjórn og sam. kostn.	Aðalsafnahús	Markaðs- starf	Safnaskáli og önnur söfn	Endurbbyggð hús	Sigurfari	Samtals	Áætlun þús. króna
Rekstrartekjur:								
Þjónusta og aðgangseyrir	2.173						2.173	1.400
Rekstrarframlög eigenda	72.000						72.000	70.000
Eignaleiga					160		160	280
Aðrir styrkir og framlög	5.462		2.800				8.262	40
	<u>79.635</u>	<u>0</u>	<u>2.800</u>	<u>0</u>	<u>160</u>	<u>0</u>	<u>82.595</u>	<u>71.720</u>
Rekstrargjöld:								
Launagjöld	45.086						45.086	41.385
Vörukaup og viðhaldsvörur	802	340	300	350	70		1.862	2.460
Prentun, fjarskipti og auglýsingar	152		733				885	1.085
Starfsmanna- og leigubifreiðar	170		89				259	30
Ferða- og móttökukostn., námskeið	304	126					430	440
Sérfræðiþjónusta	998	367	5.118				6.483	505
Ýmis aðkeypt þjónusta	5.084	1.275	1.429	38	882		8.708	5.975
Innri afnot og þjónusta	6.699	250					6.949	5.120
Leigugreiðslur	229			69			298	230
Orkukaup		665		1.113	753		2.531	2.660
Mannvirkjagerð og viðhald	267	873	907	258	433		2.738	4.635
Vátryggingar og opinber gjöld	1	1.240		1.069	676	8	2.994	2.380
Annar starfsmannakostnaður	331		28	9			368	226
Styrkir og framlög	594						594	610
	<u>60.717</u>	<u>5.136</u>	<u>8.604</u>	<u>2.906</u>	<u>2.814</u>	<u>8</u>	<u>80.185</u>	<u>67.741</u>
Rekstrarafkoma, jákvæð (neikvæð) fyrir fjármagnsliði	18.918	(5.136)	(5.804)	(2.906)	(2.654)	(8)	2.410	3.979
Afskriftir				2.532			2.532	2.532
Rekstrarafkoma fyrir fjármagnsliði	18.918	(5.136)	(5.804)	(5.438)	(2.654)	(8)	(122)	1.447
Fjármagnsliðir:								
Vaxtatekjur	185						185	
Vaxtagjöld og fjármagnstekjuskattur	(41)						(41)	(50)
Vaxtatekjur aðalsjóður	(84)						(84)	(239)
	<u>60</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>60</u>	<u>(289)</u>
Rekstrarafkoma ársins, jákvæð (neikvæð).....	18.978	(5.136)	(5.804)	(5.438)	(2.654)	(8)	(62)	1.158